

Українська
кліматична
мережа

Клімат майбутнього без загрози для життя!
www.ucn.org.ua
+38(097) 75-41-832
01032, м. Рівне, вул. Степана Бандери, 41, офіс 95

Вих. № 10-20 від 10.12.2020 р.

Прем'єр-міністру України
Шмигалю Д.А.
01008, м. Київ, вул. Грушевського, 12/2
prshmygal@kmu.gov.ua

Міністру захисту довкілля та природних
ресурсів України
Абрамовському Р.Р.
03035, Київ, вул. Митрополита Василя
Липківського, 35
abramovskyy@menr.gov.ua

Голові Комітету з питань екологічної політики
та природокористування Верховної Ради
України
Бондаренку О. В.
01008, м. Київ, вул. Грушевського, 5
bondarenko@rada.gov.ua

Позиція громадськості щодо затвердження Національно визначеного внеску України до Паризької угоди

Громадськість стурбована кліматичною та екологічною ситуацією в Україні, яка щороку погіршується та стає катастрофічною. Лише за 2020 рік Україна відчула аномальні погодні умови через наслідки зміни клімату в кожному регіоні:

- посухи на сході та півдні України. Врожаї цієї осені постраждали від посухи, адже посушлива ситуація не дала можливості повноцінно дозріти та розвинутися сільськогосподарським культурам.
- повені на заході. Постраждали 4 області, пошкоджені будинки та інфраструктура. Лише Івано-Франківській області було виділено у цьому році 743 млн грн на ліквідацію наслідків.
- пилові бурі у центральній, східній та південній частині, та, навіть, на Поліссі. Суттєві втрати посівів для аграріїв та зменшення родючості ґрунту, через в т.ч. вітрову ерозію.
- безсніжні зими на всій території України. Що вплинуло негативно на водність водойм, збільшило ризики для аграріїв та вперше за 120 років Україна опинилася у ситуації, коли гідрометеорологічні умови можуть спричинити обмеження прав водокористувачів у використанні води.
- пожежі на сході, заході та півночі. Цьогорічні пожежі в Україні охопили рекордну кількість гектарів, понад 150 тисяч гектарів лісу та сільськогосподарських земель.
- температурні рекорди по всій Україні.

Критична ситуація, яка склалась має спонукати владу до активних дій для протидії кліматичній кризі.

Наразі українська влада ігнорує кліматичну кризу, не беручи її до уваги при формуванні політики країни, при прийнятті рішень, нехтує можливостями швидкої адаптації до змін клімату. Розвиток енергоефективності та відновлюваних джерел енергії відбувається не достатньо швидко, а зараз він ще й майже зупинився. Те саме стосується сталого розвитку в інших секторах: енергетиці, промисловості, транспорту та сільського господарства.

Звіт Міжурядової групи експертів з питань зміни клімату про глобальне потепління на 1.5°C підтверджує наявність антропогенного впливу на зміну клімату та неможливість відкласти зниження викидів парникових газів. Згідно зі звітом, викиди необхідно скоротити у 2 рази до 2030 року у порівнянні із сьогоднішнім рівнем для уникнення катастрофічних соціальних та економічних наслідків. Лише за таких умов можна забезпечити виконання мети Паризької угоди та запобігти катастрофічним наслідкам для економіки, й не тільки. Виходячи з Кадастру викидів парникових газів, у період з 2015 до 2018 року викиди парникових газів в Україні зросли майже на 9%.

Розроблений Міністерством у 2016 році Національно визначений внесок до Паризької угоди, за яким до 2030 року ми мали скоротити викидів на 40% у порівнянні з 1990 року, був оцінений критично недостатнім, Україна станом на 2018 рік вже скоротила свої викиди майже на 64%. Однак, це відбулося не внаслідок якісної кліматичної політики, а через економічний занепад та закриття підприємств. Тож скорочення на 40% від 1990 року означало б фактичне зростання від нинішнього рівня.

Створення 2-го Національно визначеного внеску - це можливість затвердити курс на низьковуглецевий розвиток та показати серйозність намірів уряду протидіяти кліматичній кризі. Ратифікація Україною Паризької угоди означає, що ми готові зробити усе необхідне для спільної боротьби, аби не допустити підняття середньої глобальної температури на більше ніж 1,5 - 2,0 °C, як цього вимагають науковці.

Станом на кінець 2020 року 127 країн, відповідальних за приблизно 63% викидів, розглядають або прийняли цілі на вуглецеву нейтральність не пізніше 2060 року. В жовтні 2020 року Україна також заявила про приєднання до Європейського зеленого курсу, ціль якого - кліматично нейтральний континент до 2050 року, через роботу у ключових напрямках: біорізноманіття, стала аграрна політика (Стратегія «Від ферми до виделки»), чиста енергія, стала промисловість, будівництво та реновація, стала мобільність, зменшення забруднення довкілля та кліматична дія. Україна має слідувати прикладу сусідніх Європейських країн та докласти максимум зусиль для недопущення кліматичної кризи в майбутньому.

Громадськість активно підтримує такий курс. У 2019 році по всьому світу проходили масштабні кліматичні страйки, до яких загалом долучилося більше 7-ми мільйонів людей. В Україні пройшов найбільший Кліматичний марш, під час якого понад 2000 людей вимагали від влади амбітної кліматичної політики, відмови від викопного палива та переходу на зелену енергетику. Майже 14 тисяч українців та українок підписали петицію від громадськості з вимогою повного переходу на відновлювану енергетику до 2050 року. Також, у 2020 році громадськість разом з експертами розробила Дорожню карту кліматичних цілей до 2030 року у різних секторах. Виконання цілей, встановлених у цьому документі, значною мірою забезпечить протидію кліматичній кризі.

Наразі Україна та світ вже відчувають економічні та соціальні наслідки пандемії. Для країн, які прагнуть відновити свою економіку, уникнути катастрофічних соціальних наслідків та досягти довгострокового стійкого зростання, кліматичні дії пропонують рішення сталого розвитку.

В рамках підготовки оновленого Національно визначеного внеску, Міністерство розробило чотири сценарії, один з яких (Базовий) зовсім не передбачає скорочення викидів, не відповідає затвердженому законодавству Україні та взятим на себе міжнародним зобов'язанням. Другий та третій сценарії (Референтний та Кліматично нейтральна економіка) охоплюють реалізацію прийнятого законодавства та міжнародних зобов'язань, але попри це, не є досконалыми у цілях розвитку зеленої енергетики та готовності відмовлятися від викопного палива.

З розроблених сценаріїв моделювання, в рамках оновлення 2НВВ, **закликаємо затвердити цілі зі скорочення викидів у 2030 році на рівні, який відповідає Комбінованому сценарію**

чутливості, та який є найбільш амбітним, реалістичним та відповідає взятим Україною міжнародним зобов'язанням. Розвиток за цим сценарієм дасть можливість **скоротити викиди на 72% у порівнянні з 1990 роком у 2030 році** та мати 86% скорочення викидів у 2050 році, що не є достатнім, але із наявних пропозицій поки найкращим варіантом.

Громадськість закликає прийняти довгостроковий план, що передбачатиме найбільш амбітні цілі по розвитку відновлювальних джерел енергії, впровадженню енергоефективних технологій та використанню потенціалу природних екосистем із депонування вуглецю, скорочення атомної енергетики та вугілля у довгостроковій перспективі, що також означає затвердження цілі вуглецевої нейтральності економіки до 2050 року.

**З повагою,
Рада Української Кліматичної Мережі**

Голова Ради УКМ

Оксана Мар'юк